సం-37
1978 - MN

పరివర్తన

బెహరా వెంకట సుబ్బారావు

గుడిసెలో అడుగు పెడుతూ నాగులు తల్లి చేతుల్లోని పెళపెళలాడుతున్న కొత్త పదిరూపాయల నోట్లను చూసి ఆశ్చర్యపోయాడు. అలాగే చూస్తూ గుమ్మంలోనే ఉండిపోయాడు. తల్లి తలెత్తి తనవైపు చూసాక —

"ఇంత డబ్బెక్కడిదమ్మా ?" కాలు కదపకుండానే అనుమానంగా అడిగాడు ఏడోక్లాసు చదువుకొంటూన్న నాగులు.

మందహాసం చేసింది తల్లి రత్తాలు ! కుడిచేతిలోకి ఒక నోటుని తీసుకొని చేయి చాపి —

"ఇంద ! తీసుకో !" అంది.

ఆశ్చర్యాన్నుంచి తేరుకోని నాగులు అడుగు ముందుకెయ్యలేదు. తల్లిని చూస్తూ అలాగే నిలుచుండిపోయాడు.

"తీసుకోరా !" లాలనగా చూస్తూ తనయునికి దగ్గరగా వెళ్ళి అందించింది

రత్తాలు! అయినా అందుకోలేదు నాగులు.

"నా కెందుకమ్మా అంత డబ్బు ?" అన్నాడు నోటును చూస్తూ.

"పెద్ద పరీచ్చలన్నావ్ గదరా యీ సంవచ్చరం ! పుత్తకాలూ అయ్యీ కొనుక్కో ! అదేదో లెక్కలు సేసుకో డానికి పెట్టె కొనుక్కోవాలన్నావు గదా, కొనుక్కో !"

"ఆ పెట్టె కొనుక్కో నక్కర్లే దమ్మా ! డాట్టరమ్మగారి రమేశ్ బాబు యిత్తానన్నారు ! అవునుగానీ అంత డబ్బెక్కడిదమ్మా ?"

తగ్గుస్వరంలో మరలా అడిగాడు ఏదో శంకిస్తూ.

తనయుని అనుమానం గ్రహించింది రత్తాలు.

"నే నేవీ తప్పుడుపన్లు సేయనేదురా ! ఇంద తీసుకో !" నోటును మరలా అందించబోయింది.

అయిష్టంగానే అందుకొన్నాడు నాగులు. తనింకా లెక్కలూ, ఇంగ్లీషూ, నోట్సులు తెల్లకాగితాలూ కొనుక్కోవాలి. అవన్నీ కావాలంటే ఆ పదిరూపాయలూ చాలనే చాలవ్.

"సేంవాస్త్రికి ఏదో పుత్తకం కావా లంటున్నాడు, ఆడికి పుత్తకం రావులికి ఓ పలకూ గా కొనరా నాగూ. ఆడు పలక ముక్కతో బడికెల్తున్నాడు !"

ఇంకా తనవేపే అనుమానంగా చూస్తున్న కొడుకుతో అంది రత్తాలు.

"అమ్మా..." ఏదో అడగబోతూ ఆగిపోయాడు నాగులు.

మిగిలిన నోట్లను విరిగిన పేకేజీ పెట్టెలో అట్టడుగున దాస్తూన్న రత్తాలు వెనక్కు తిరిగి

"ఏటిరా ?" అడిగింది.

"అంత డబ్బెక్కడిదమ్మా ?'' తల్లి కళ్లల్లోకి సూటిగా చూస్తూ మరలా అడిగాడు.

"నేనేవీ దొంగతనవూ రంకు తనవూ సేయనేదురా ! నీ యమ్మ అలాంటి తప్పుడు పన్లెప్పుడూ సే య దు రా ! డాక్టరమ్మగో రిచ్చి నార్రా !" అంటూ పెట్టెమూతని గట్టిగా నొక్కి లేచి నిలబడింది.

తల్లి కారెక్టరుమీద నమ్మకం కలిగింది, నాగులుకి.

"ఇంకా ఎంతుందమ్మా ?" తల్లికి దగ్గరగా వెళ్ళి అడిగాడు.

"అరవైయున్నాయిరా ! మీ అయ్యకి సెప్పక ! వారపొద్దీనాడి బాకీ పాతిక రూపాయలూ యిచ్చేత్తా ! ఇప్పటికి యాభై రూపాయలు పడ్డీకింద కట్టాం ! తతిమ్మా డబ్బెట్టి నూకలూ అయ్యీ కొందాం ! మీ అయ్యకి సెప్పక ! తెలిసిందా ?" హెచ్చరించింది.

అలాగే అన్నట్లు తలూపాడు నోటుని

మడతపెట్టి జేబులో పెట్టుకొని, "ఓ కోక క్కొనుక్కో-కూడదా ?" అన్నాడు.

"నా కెందుకురా కోకలు! డాక్టరమ్మ గోరిచ్చిన రెండు కోకలున్నాయ్ సాన ! అరి రమేష్‌బాబుయ్యి రెండు సొక్కాలు న్నాయ్ యిత్తానన్నారు ! నీకు తెత్తా ! సరేకానీ బేగా బజారుకెళ్ళి పుత్తకాలూ అయ్యీ కొనుక్కొని తెచ్చుకో ! మద్దాన్నం మీ అయ్యొత్తాడు అయిదారా బాదనుంచి ! ఆడు సూత్తే ఏయీ కొన్నియ్యడు ! లాక్కెట్టుకొని సక్కా బోతాడు !"

* * *

రత్తాలుకి నలుగురు పిల్లలు. భర్త నూకరాజుకి ఓ గవర్నమెంటు ఆఫీసులో బంట్రోతు పని. "జీతం రెండొందల యాభై" అని చెబుతాడు. కానీ అవీ యివీ కోసుకోగా నూట ఎనభై యే వస్తాయనికూడా చెబుతాడు. నూకరాజుకి జీతం ఎప్పుడు అందుతుందో రత్తాలుకి తెలియదు. కానీ సారాకొట్టు వెంకా సాయబుకీ, వారవొడ్డీల నారాయణ సామికీ, మార్వాడీకి మాత్రం బాగా తెలుసు నూకరాజు ఎప్పుడైతే రెండు మూడు రోజులు వరసగా యింటికి రాకుండా ఉంటాడో అప్పుడే వాడికి జీతం అందిఉంటుంది అని తెలుసుకుంటుంది రత్తాలు. పెద్దకొడుకు నాగల్ని నాలుగువైపులా పంపుతుంది ఎక్కడ పడిఉన్నాడో చూసిరమ్మని. వాడు చూసొచ్చాక ఎదురుపాకలో ఉంటూన్న రిక్షా డ్రైవరు సోములన్ననీ, పక్క గుడిసెలో ఉన్న పకోడిబండి యజమాని యాదగిరి తమ్ముణ్ణీ బతిమాలి భర్తను మోయించి యింటికి తెప్పించుకొంటుంది. నులకమంచంమీద నూకరాజుని పడేసి వాళ్లు పోగానే మొగుడి జేబులు తడుముతుంది. పదో పరకో ఉంటాయ్ ! తల బాదుకొం టుంది. "ఈ పిల్లల్కి ఎలా తిండి పెట్టాలి భగమంతుడా !" అంటూ ఓ పూట రాగాలు తీస్తుంది.

ఏకబిగిని తిండీతిప్పలూ లేకుండా తాగి మైకంలో ఉన్న నూకరాజు తెలివి వచ్చాక అప్పుడే యీనిన పులిలా గాండ్రుగాండ్రుమంటాడు. గిన్ని నిండా అన్నం పెట్టనందుకు పెళ్లాన్ని నానా బూతులూ తిడతాడు. ఆ తర్వాత కొడతాడు. గిన్నెల్నీ తపాళాలనీ నేల కేసి కొడతాడు. నానా భీభత్సం చేసి పోతాడు.

తండ్రి గుడిసె కొచ్చాడంటేనే భయపడతారు పిల్లలు తండ్రి గుడిసెలో అడుగుపెట్టగానే పిల్లలందరూ బిలబిలా బిలంలోంచి ఎలకల్లా బయట పడతారు. ఎదురుగా సినిమాహాలు దగ్గరా, టీకొట్లదగ్గరా, కిళ్ళీకొట్లు దగ్గరా తచ్చాడుతారు. పరిస్థితిని గమనించి నెమ్మదిగా ఒకళ్లూ ఒకళ్లూ గుడిసెలో దూరి తల్లిదగ్గరకు పోతారు.

సంసారం ఈదే బాధ్యత తనదేనని తెలుసుకొన్న రత్తాలు ఓ డాక్టరమ్మని మంచిచేసుకొని పనికి కుదిరింది. ఆమె మనకసుటగేలా అన్నిపనులూ చేస్తూ ఆమె ఆదరాభిమానాలు సంపాదించుకొంది. డాక్టరమ్మగారి భర్త కూడా పెద్ద ఆఫీసరు. ఎప్పుడూ క్యాంపుల్లో వుంటారు వారి కిద్దరే పిల్లలు. పెద్ద బ్బాయి రత్తాలు పెద్దబ్బాయి యీడు వాడే. రెండోవాడు నాలుగో కొడుక్కీ ఈడు ఆ పిల్లల బట్టలు వారి దృష్టిలో చిరిగిపోయినవీ, వెలిసిపోయినవీ రత్తాలు తెచ్చుకొంటుంది. రత్తాలుకెప్పుడూ ఏదో ఒకటి అవసరమే రత్తాలుకి జీతం "యింత'' అని ఒప్పందంలేదు రత్తాలు ఖచ్చితంగా అడగనూలేదు. అయితేనేం! బాగానే ముడుతుంది రత్తాలుకి. రత్తాలు దృష్టిలో డాక్టరమ్మ ఓ దేవత !

* * *

ఆవేళ పనంతా పూర్తిచేసి "నే పోతూన్నా అమ్మగారూ !" కేకవేసింది రత్తాలు వీధిమెట్లమీద నిలబడి.

"పనయితే వెళ్లవే !" డాక్టరమ్మ యింట్లోంచే జవాబీయడంతో డీలాపడి పోయింది రత్తాలు. చేతిలోఉన్న అన్నంగిన్నెను మెట్లమీదపెట్టి లోనికి చూస్తూ వుండిపోయింది రత్తాలు, 'కొంతసేపటికయినా వీధిలోకి రాక పోతారా !' అన్న ఆశతో. ఓ అయిదు నిముషాలు గడిచాయ్ దాని అదృష్ట వశాత్తు కూరలమ్మి వచ్చింది

"వంకాయలొచ్చాయ్ అమ్మగారూ!" కేకేసింది తన ఉనికి తెలియజేస్తూ.

"వంకాయలు అప్పన్న తెచ్చాడే !" అంటూ, డాక్టరమ్మ వీధిలోకి వస్తుంటే అంతవరకూ అడగాలనుకొన్న రత్తాలికి నోట మాటరాలేదు. అమ్మగారు మరలా లోనికి పోతారేమోనన్న భయం ! పై మెట్టువరకూ ఎక్కి తలవొంచుకొని నిలబడింది కూరలమ్మి వెళ్ళిపోయింది.

సైకాలజీ బాగా తెలుసుకొన్న డాక్ట రమ్మగారు "ఏవే ! యింకా యింటికి పోలేదా ?" అడిగారు.

ఆమె మాట్లాడకపోవడంతో ఎప్పటి లాగే డబ్బు అవసరంఉందని గ్రహించిన అమ్మగారు

"వస్తానుండు ! పిల్లలు కాన్వెంటుకి తయారవుతున్నారు !" అంటూ లోనికి పోయారు.

రత్తాలు తలెత్తి అమ్మగార్నిచూసింది. 'అమ్మగారిది ఎంతద్రుష్టం ! పట్నంలో రెండు మేడలున్నాయ్ ! కారుంది ! బోలెడంత డబ్బు ! ఇద్దరే పిల్లలు! ముచ్చాల్లా ఉంటారు! డబ్బున్న వాళ్ళకి ఎక్కువ పిల్లల్నియడు భగమంతుడు !' అనుకొంది.

డాక్టరమ్మగారి పిల్లలిద్దరూ కాన్వెంటులో చదువుతున్నారు పిల్లలు యింట్లో కూడా యింగ్లీషులోనే మాట్లాడు కొంటారు. ఆమెతో మాట్లాడినప్పుడు కూడా యింగ్లీషుమాటలు దొర్లించేస్తూ

ఉంటారు కొత్తలో అర్థంగాక గింజు కొనేది. తర్వాత అలవాటయింది.

పిల్లల్ని కారెక్కించి, తిరిగి గుమ్మం మెట్లు ఎక్కుతూ, రత్తాల్ని చూసి

"డబ్బేమైనా కావాలా ?" అని అడగనేలేదు అమ్మగారు

"ఏవే ! ఇంకా నిలబడేఉండి పోయావ్ ?" అని అడిగారు.

ఆ మామూలు ప్రశ్నకు అంతరార్థం బాగా తెల్సుకొన్న రత్తాలు

"అవునండమ్మగారూ ! మా నాగులు ఇంగిలీసు బుక్కు కొనుక్కోవాలంట ! మూడ్రోజుల్నుంచీ పేసీలు పెడుతున్నా దమ్మగారూ !" అంది తలగోక్కుంటూ.

డాక్టరమ్మ మాట్లాడకుండా లోనికి పోయారు. అమ్మగారు అలా మౌనంగా వుంటే సాయంచేస్తారని తెల్సు రత్తాలుకి. మరుక్షణంలో తిరిగి వచ్చారు డబ్బుతో. రత్తాలు ఆనందంతో ఉక్కిరి బిక్కిరయింది.

"సిన్నబాబుకి బలాగే శ్శెళ్ళినాయ్ ! మళ్ళీ అమ్మగోరి కడుపు పండిసేసేదు"

"నా కప్పుడే మూడు కాన్పు లయ్యాయ్ !"

రత్తాలు మాటలు డాక్టరమ్మ విన్పించుకోలేదు కాబోలు ! ఏమీ అనలేదు.

"ఈ మూడ్రూపాయలూ పట్టుకెళ్లు !" అంటూ రత్తాలు చేతిలో నోట్లు పడేసారు.

రత్తాలు డబ్బును చెంగుకు కడుతూంటే అన్నారామె -

"చూడు రత్తాలూ ! నీతో చాలా కాలంగా చెప్పాలనుకుంటున్నా !"

"చెప్పండమ్మగోరూ !" అంది హుషారుగా

"నీకు నలుగురు పిల్లలు కదా ఇంక పుట్టకుండా చేసుకోకూడదూ ! నీ కుటుంబ క్షేమంకోరే చెబుతున్నా. బలవంతంలేదు !"

సిగ్గుతో తలవంచుకొని నేలచూపులు చూస్తూ అంది. నానే సేత్తానమ్మగారూ ! ఆడితో సెప్పి సెప్పి నోరు నెప్పెట్టి ఊరుకొన్నా ! నా కాపరేష నంటే సానా బయ్యం అమ్మగారూ !"

"సరే నూకరాజును ఆనక ఒకసారి రమ్మను ! వాడితోనే చెబుతా !"

"ఆ దూర్లో లేడమ్మగారూ ! ఆఫీసరు గారితో ఆయిదారాబాదెల్లాడు ! వారం రోజులుదాకా రాడు !

"రత్తాలూ !"

"సెప్పండమ్మగోరూ ! బజారెళ్ళ మంటారా ?"

"అహ ! అక్కర్లేదుగానీ ఓ గంట పోయాక అలా హాస్పిటల్‌కి రా ! పనుంది !"

"తప్పకుండా ఒత్తానమ్మగోరూ !"

"సరే వెళ్ళు ! నాకూ టైమవుతోంది !" అంటూ అమ్మగారు లోపలికి పోగానే బయలుదేరింది రత్తాలు.

హాస్పిటల్‌లో ఆపరేషన్ చేయించుకొన్న స్త్రీలను యిద్దరి ముగ్గురిని పలక

రించి అన్ని వివరాలు అడిగారు డాక్టరమ్మ, రత్తాలును దగ్గరపెట్టి. రత్తాలుకున్న భయాలనూ, సందేహాలనూ ఆ విధంగా తీర్చింది. డాక్టరమ్మ చివరకు ఆపరేషనుకు వొప్పించారు. నూకరాజు హైదరాబాదునుంచి రాకుండానే ఆపరేషను చేసారు రత్తాలుకు. వారం రోజులు హాస్పిటల్లో ఉండి తిరిగి ఇంటికి వచ్చింది రత్తాలు డబ్బుతో.

* * *

"ఒరే బావూ! మీ అయ్యొత్తే ఏపీ కొన్నియ్యడు రా! బేగా బజారెళ్ళి పుత్తకాలూ అయ్యీ కొని తెచ్చుకో!" అంది. పదిరూపాయలనోటును బయటకు తీసి మడతలు విప్పి పరీక్షగా చూస్తున్న కొడుకుతో.

నూకరాజు అదే క్షణంలో మబ్బులేని ఉరుములా వూడిపడ్డాడు. కొడుకు చేతిలో పెళపెళలాడుతున్న కొత్త పది రూపాయల నోటుని చూసిన అతని కళ్లు మిలమిల మెరిసిపోయాయ్ నోరు చప్పరించాడు తండ్రిని చూసి తత్తరపడ్తూ నోటుని షాంటుజేబులో కుక్కుకొన్నాడు నాగులు. ఆ డబ్బు మొగుడి కంటబడినందుకు కంగారుపడింది రత్తాలు. లాక్కుపోతాడేమోనని భయపడింది.

"ఏటి! జమీందారులా పదిరూపాయల నోటిచ్చి కొడుకుని కొనుక్కోమంటున్నావ్?" అడిగాడు చేతి సంచీని నులక మంచంమీదకి విసిరి రత్తాలు జవాబు చెప్పలేదు. బయటకుపొమ్మని కొడుక్కి సైగజేసింది. అది కనిపెట్టిన నూకరాజు ఒక్క అంగలో కొడుకు చెయ్యిపట్టుకొని తనదగ్గరకు లాక్కొన్నాడు. బిత్తరగా చూసాడు నాగులు తల్లివైపు.

"అణ్ణి వొగ్గే మావా!! ఆడి కర్జంటు పనుంది!"

"ఏటీ? బుక్కులు కొనుక్కోడం అర్జంటు పనా?" అని గలగలా నవ్వి "ఒరేయ్ నాగులూ! ఆ పదిమీద మరో అయిదేసి జీతాలొచ్చాకిత్తాగానీ ఆ కాయితం యిటు పడీరా! నాలిక నాక్కుపోతోంది! ఎదవది వారం రోజులయింది గ్లాసుమీద గ్లాసేసుకొని! ఇలా తేరా! అలా అమ్మేపు సూత్తావేరా!"

దూరంగా జరగబోతూన్న కొడుకు వైపు ఆశగా లాలనగా చూశాడు. నాలుగడుగులు దూరంగా జరిగి జేబులో చెయ్యి పెట్టుకొని గట్టిగా పట్టుకున్నాడు నాగులు. కొడుకు వాలకం చూసిన తండ్రి దగ్గరగా వెళ్ళి రెక్కపట్టుకొన్నాడు.

"అణ్ణి ఒగ్గే మావా! పెద్ద పరీచ్చలు దగ్గిరి కొత్తున్నాయ్! ఆడు పుత్తకాలు కొనుక్కోవాల! నేపోతే పరీచ్చ పోద్ది!"

"ఏటీ? పదిరూపాయల పుస్తకాలా? మతిగానీ పోయిందేటే మీ యిద్దరికీ?" ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు దగ్గరగా రాబోతున్న భార్యను దూరంగా తోస్తూ.

"తిరిగ్గా కొనుక్కోవచ్చుగానీ ఆ పదీ యిలా పడీయ్‌రా ఎదవా! లేపోతే మక్కెలిరగదన్నగల్ను!"

అంటూ కొడుకుచేతిని జేబులోంచి బయటకు లాగేసాడు. నోటుని నలిపి గట్టిగా పిడికిటితో పట్టుకొన్నాడు నాగులు భయంగా చూస్తూ.

"ఏరా యిత్తావా? యియ్యవా?" కళ్లురిమాడు.

''నే నియ్యను!" ధైర్యం తెచ్చుకొన్నాడు నాగులు.

"ఇయ్యవూ?'' అంటూ కొడుకు వీపుమీద నాలుగుదెబ్బలు వేసాడు

ఏడుపు లంకించుకొన్నాడు కానీ చేతి పట్టు విడవలేదు నాగులు

"అణ్ణి వొగ్గుతావా వొగ్గవా ?" అంటూ కొడుకును విడిపించడానికి పెనుగులాడింది రత్తాలు.

"నాయాం ! నిన్న సూసేకదే ఆడిలా తిదురుతిరుగుతున్నాడు !" కోపంగా గట్టిగా ఓతోపు తోసాడు భార్యని.

ఆ తోపుకు పోయి గుడిసెరాటకు గుద్దుకొంది రత్తాలు. నుదురుమీద దెబ్బ తగిలింది. రక్తమండలం అయింది.

"ఏరా యిత్తావా యియ్యవా ! నాకు తిక్క రేగిందంటే ఓ పోటు పొడిసేసి ఆ నోటుని లాక్కుపోతా !"

కొడుకుమీదికిలంఘించాడునూకరాజు.

రక్తం కారుతున్నా లక్ష్యపెట్టకుండా గబగబా లేచి భర్తకు అడ్డంగా నిలబడింది రత్తాలు.

"ఇయ్యాలీ గుడిసిలో ఎవరి పాణం అయినా పోవాలా ఆ నోటు నీ చేతిలోకి రావాల ! ఒరే నాగులూ ! ఎడవా! పారిపోరా !" అంది ఉద్రేకంగా కొడుకుని ఒకచేత్తో తోసి భర్తను మరో చేత్తో అడ్డుకొంటూ.

"నే నెందుకు పారిపోవాల ! నాకేటి బయ్యం!" మొండిగా నిలబడ్డాడు నాగులు.

విషమపరిస్థితిలో పడింది రత్తాలు !

"ఆడికీయేడు పెద్దపరిచ్చలుమావా ! పుత్తకాల్లేపోతే ఎట్లాగవుద్ది ? అణ్ణి పోనీ మావా ! " భర్తను బ్రతిమాలింది

"అయ్యి తరవాత కొనుక్కుంటాడు గానీ నా కర్జంటుగా డబ్బు కావాల !"

మొండిపట్టు వదల్లేదు నూకరాజు.

"హం ? అర్జంటట ! పీకలదాకా తాగేసి కుళ్లుకాలవల్లోపడి ఏడవడానికి!" అంటూ తండ్రిని అసహ్యంగా చూసాడు నాగులు.

"నా యిట్టంరా ! నాను తాగుతాను ! నువ్వెవడివి అడగటానికి ?" పెళ్లాన్ని పక్కకు తోసి కొడుకు మీదకి ఉరికాడు మరలా ; తక్కిన పిల్లలు భయంగా చూస్తూ దూరంగా నిలబడి ఉండిపోయారు. మరలా పెనుగులాట ప్రారంభంఅయింది తల్లీకొడుకులిద్దరూ కలిసి నూకరాజును గట్టిగా తోసారు. మంచంమీద పడ్డాడు నూకరాజు.

"తాగుతాట్ట ! తాగుతాడు ! అంత కన్నా నువ్వేం చెయ్యగలవ్ ? ఇంట్లో పెళ్లాం పిల్లలూ వున్నారూ ఆళ్లకూ తిండి పెట్టాలా అని గ్నానంలేదు ! పేకాట ! బేకెట్లూ ! తాగుడూ ! ఆకలేత్తే గుడిసి కొత్తావ్ ! ఎక్కణ్ణుంచొస్తాది తిండి ? బాగా తాగేసి కుళ్లుకాలవల్లో దొల్లుతావ్, పందులు దొల్లినట్టు ! పంది పిల్లల్ని కనేసినట్టు కనేసావ్గానీ తిండి పెట్టవ్ ! ఛీ ఛీ ! నువ్వున్నావని చెప్పుకోడానికి సిగ్గుగా ఉంది ! ఎలా ఏడుత్తావో ఏడు ! నే నెక్కడికో పోతా ! ఈ ఊళ్లోనే ఉండను ! ఈ డబ్బు తీసుకొని నీ యిట్టం వచ్చినట్టూ ఏడు ?" ఆవేశంగా అనేసి ఆ నోటుని ఉండలా చుట్టి, తండ్రి మొహాన విసిరి గబగబా బయటకుపోయాడు నాగులు.

కొడుకు మాటలకీ చేష్టలకీ నిశ్చేష్టురాలైంది రత్తాలు నూకరాజు కొడుకు ధోరణికి ఆశ్చర్యపోయాడు. నోటమాట రాలేదు. మంచంమీదనుంచి లేవలేక పోయాడు గబాలున బయటకు వెళ్ళి చూసింది రత్తాలు. వెనక్కి తిరిగి చూడకుండా గబగబా పోతున్న కొడుకుని చూసి కంగారుపడింది. భర్తపై వెర్రికోపం వచ్చింది. ఆ పైన ఏడుపు వచ్చింది.

"నేనూ పిల్లలూ కూడా ఎక్కడికో పోతాం! నీ ధర్మమా అని కన్నాను గదా పిల్లల్ని! ఆళ్లని అడుక్కోమని వూళ్లోకి పంపి ఆళ్ళు తెచ్చింది తింటూ నా జీవ్వానికి పడియేడుత్తూ !"

అంటూ ఆఖరిపిల్లను చంకనేసుకొంది రత్తాలు. మిగిలిన పిల్లల్ని బయలుదేరమంది

నూకరాజు తిక్క యెగిరిపోయింది. పశ్చాత్తాపం పొందాడు. చివాల్న లేచి భార్యకు అడ్డంగా నిలబడ్డాడు.

"ఎక్కడికి పోతారే నన్నాగ్గేసి ?"

"అడ్డు లెగు మావాఁ! ఎక్కడికో పోతాం! బిచ్చం ఎత్తుకోడానికి ఏ ఊరైనా ఒక్కటే! ఈ ఈ ఊళ్లో ఉండవులే! నీ యిట్టం వచ్చినట్టు తాగి తందనాలాడు! అడిగేవోరుండరు!" భోరున యేడుస్తూ అడ్డంగావున్న భర్త చేతిని పక్కకు తోసింది.

నూకరాజు అడ్డు లేవలేదు!

"నా మాటినవే! అలాంటి పనులు యింకెప్పుడూ సెయ్యనే! నాను తాగనంటే తాగను! నన్నొదిలి పోమాకే!" ప్రాధేయపడ్డాడు అతని గొంతు గద్గదమైంది.

భర్త కళ్ళలో నీటిని చూసింది.

"తాగుబోతాళ్ళ మాటలు నమ్మకూడదు! ఇలాగే ఇదివరకెన్నో సార్లన్నావ్ !"

"నిజమేనే! నా మాట నమ్మవే! పిల్లలమీదొట్టు!" భార్య చంకలోఉన్న పిల్లాడి నెత్తిమీద చెయ్యేసాడు.

"నిజంగా నమ్మమంటావా ?"

అడిగింది అపనమ్మకంగా.

"నా మాట నమ్ము రత్తాలూ! నీ మీదొట్టు ?" పశ్చాత్తాపంగా భార్య కళ్లలోకి చూసాడు.

గబాల్న చంకలోని పిల్లడ్ని క్రిందకి దించింది. భర్త కళ్లలోకి చూసింది ఆప్యాయంగా. భర్తలోని పరివర్తనకి పరవశం చెందింది.

"నాగుల్ని లాక్కురా మావా! ఆడి కసలే కోపం ఎక్కువ! ఏ పనైనా సేసేత్తాడు! రైలు కిందయినా పడతాడు! ఆడు నీకు వారసుడేగదా! బేగెల్లు మావా!" భర్తను తొందర చేసింది.

"ఆ మాటనకే రత్తాలు! నాకు వారసులొద్దేవద్దు!" అంటూ వీధిలోకి పరుగెత్తాడు నూకరాజు.

———